

ANY V

NÚM. 223

BARCELONA 2 DECEMBRE 1892

Soch LA TOMASA... Qué hi ha?
Qui es que 'm vol... suicidà?

Lo Comte del Sabatot

No s'han enterat de las sabrosas declaracions del Sr. Aguilera, referents al modo com s'acostumava colocar als individus de las brigadas de llimpiesa del Ajuntament de Madrid?

La major part no mes se presentavan á cobrar la nómina.

Aixís es que no era estrany veure á un *manguero* ó *escombriayre* de la Vila del Os, vestint pessa llarga per tot día, gastant xistera y freqüentantse, sino ab la aristocràcia, ab la no menos digna classe de xacolaters y betas y fils retirats que van generalment en busca de joves lluhits pera casar á las sevas fillas.

Aquets *escombriayres* y *mangueros* distingits han sigut los protagonistas d'una pila d'escenas é incidents cómichs d'aquells que no tenen desperdici.

A nosaltres se 'ns ha contat com á verdader un fet que passém á referir á las nostras hermosas lecturas, á fi de que no 's deixin sorprendre per cap *individuo de la llimpiesa* que vesteixi livita, puig está en lo possible, que n' existeixin també en la nostra ciutat.

¿No s'en recordan vostés d'aquell jove magris-colis, d'ulls d'esparver y lutxana color de regalèssia mastegada, que se situava fá dos ó tres anys, cada tarde dels dijous davant de las Dressanas y venia un unguent pera curar lo brom y reventar florncos encare que fossin dels mes verinosos?

¿No s'en recordan?...

No... donchs, ja s'en recorda 'l cotxero que li llogava la carretel-la, qu' encare hi te un compte pendent.

Lo xarlatan á que 'ns referim va marxar á Madrid, si la memoria no 'ns es infiel, lo Setembre del any 1890, disfressat de cuyner d'aquells que venian *caramelos bons pour l'estomac*.

Un cop allí, la seva sort va volguer que se li presentés ocasió de reventar un florncó á una regidora sense causarli la mes petita molestia, sino molt al contrari.

Aquesta operació va valerli ser colocat en las brigadas de llimpiesa, ab l'únich deber d'anar á cobrar la paga.

¡Tan satisfeta va quedar la regidora del unguent del xarlatan!

Aquest va pensar allavors en valerse de la seva situació pera fletxar lo cor d'alguna filla de qualsevol tender retirat del negoci.

Y per lograrho va comprarse un *traje* en un basar y un barret de copa.

No va trigar gayre en trobar lo que desitjava.

La filla d'un sastre de portal que havia guanyat la primera pesseta girant pessas del revés.

Va presentarse á casa del futur sogre titulantse Comte del Sabatot, per mes que 's digués Pau Recolons y fos fill d'un xufiero que va morir de resultas d'una xufia que se li va introduhir á la orella, grillantli després.

—¡Quin honor!—deya 'l sastre quan parlava d'en Pau als seus amichs y coneguts—¡Quin honor ser sogre del Comte del Sabatot!

Y quan algun incrédul li preguntava si n'estava segur de que 'l promés de la seva noya fos un noble veritable, contestava en castellá com se suposa:

—¡Sabatot! ¿No us diu res aquesta paraula distingida y retumbant? La casa Sabatot, originaria de Fransa, es una de las que tenen los pergaminns es en regla, segons m'ha contat lo mateix Comte.

Una vegada una visita de 'l sastre, que va trobar á casa d'aquest á n'en Pau, va manifestar á la noya que li semblava haver vist al seu promés venent caramelos per la Castellana; pero en lloch de ser cregut, lo sastre 'l va tractar de visionari y va mirarlo desde aquell moment de quá d'ull.

Un día que van presentarlo á un empleat de la Contaduría del Municipi, manifestant que 's deya Pau Recolons y era Comte del Sabatot, l'empleat 'ls va dir quan en Pau va ser fora, per fer notar lo que son las casualitats, que del mateix nom y apellido del Comte, existia un individuo en las brigadas.

¡Pero qui s'havia de figurar que tots dos fossin una mateixa personal

Lo día de la boda s'acostava y en Pau, boig d'alegría, esperava 'l moment de cobrar la bonica cantitat ab que 'l sastre dotava á la seva filla.

Pero... pero... va venir lo rebombori en forma de Marqués de Cubas, y en Pau va ser cridat pel regidor que va colocarlo, ab lo fi de que anés á prestar servey actiu en las brigadas, mentres no variés l'actual estat de cosas.

La situació era apurada; pero las circunstancias s'imposavan.

En Pau no va tenir mes remey qu'empunyar una manguera y regar carrers y plassas y alguna qu'altre esquena dels transeunts que no s'apartavan del seu xorro mal dirigit.

Lo sastre y la seva filla estranyavan que 'l Comte no mes anés á veurels los vespres y creyent que 's volia retirar de la casa, van interrogarlo sobre 'l particular.

En Pau va mostrarse mes amable que may. Li havian arriat parents de Fransa y tenia d'acompanyarlos; quan fossin fora, tornaria á visitarlos durant lo día com abans.

—Pero per qué no 'ns los presentas?—li va dir lo sastre.

—Perque no 'ls entendrian; parlan un francés massa cerrat.

Per fi va arriar lo día del desengany.

En Pau arremangat de camas, portant un barretot de palla al cap, se trobava regant un dels carrers mes concorreguts. De prompte s'adona de que á unas deu pasas d'ell hi havia 'l sastre y la seva filla. Per no ser vist gira la cara, sense cuydarse de desviar la manguera y té la mala sort de que 'l furient xorro vagi á estamparse á la cara del sastre.

Aquest justament indignat va y l'increpa ab duresa. En Pau oculta mes lo rostre.

Lo sastre creyent qu'era un desvergonyit que volia divertir-se ab ell, li pega trompada y 'l fa caure estabornit.

Y ¡oh, ilusions desvanescudas! se presenta á la seva vista en Pau Recolons...

¡Si no hagués sigut pel Marqués de Cubas, lo xarlatan fora home de pessetas y la filla del sastre: Comtesa del Sabatot!

¡Quina llástima!

LLICENCIAT VIDRIERAS.

DOLORA

I

La constancia del amor,
un gran poeta escribía,
als ayments dona alegría
y tranquilisa lo cor.

II

Mes ell jamay recordant,
lo que en sos versos posava,
de promesas cambiava
vint y tres á cada instant.

M. SERRA CASTELLS.

¡CONTRAST!...

ALTA SOCIETAT

À J. S.

Los senyors de Casa Riera, han convidat als parents mes pròxims y amichs mes intims, per una vetllada.

La invitació ja ho diu: "Ab motiu del sant de la nostra filla, desitjém 'ns honri aquesta nit á las 9," etc., etc.

Se tracta donchs, d' una festa de familia, una festa de *fochs artificials* en que tothóm hi gosa. Los convidats ménjan y 's diverteixen, los iniciadors pagan y riuen, escoltant ab satisfacció las indispensables alabansas y mostrás d' admiració dirigidas á la riquesa de la casa, *únic* y positiu objecte d' aquesta festa.

* *

A las 10, lo saló principal, ó siga 'l destinat á la celebració del sant, presenta un quadro *magnífich*, una escena de la que be prodría dirsen comedia social.

Allí un grupo de senyoretas, critica 'l corte de tal ó qual vestit, y lo mal gust de la que 'l porta. Mes avall, clavan estisorada á la que fa gala de sa hermosura. Altres, posan en dupte la dignitat d' una familia, y moltes 's cuydan de *refiná* virtuts de gent honrada..... ¡Quina atmósfera mes pura, y mes hermosa!... ¡Quanta alegría!... ¡Quanta llum!... y ¡quina foscor!

Ajudan á fer mes interessant aquest quadro, uns tipos predestinats á fer riure, y que may faltan en aquestas celebracions...

¡Los gomosos!

Amunt y avall se passeijan per la sala satisfets ab sa il·lusió, exhibint, no sa persona, que á la quenta cap valor té; sinó un pit carregat de pedrería y flors, per atraures las miradas del *bello-sexo*.

Las conversas son sempre las mateixas: *club*, *conquistas*... y *caballs*...!

* *

La senyoreta de la casa acaba d' entrá al saló, fent brasset ab un *pollito*; lo qui ha de ser lo seu espós.

Moment d' espectació: al menos 's fá veure.

Duránt aquesta pausa, y com moguts per un ressort, los gomossos donan lo *visto bueno* á sas prendas *materiales*.

Després segueixen las felicitacions y cumpliments dirigits á la *santa*, posant als núvols, no son talent y virtuts, sino las joyas que ostenta, y trajo que vesteix.

Mes tart tothom s' assenta, y comensa lo primer número del programa.

Una cansoneta cantada pel jove Hernández, acompanyada per la senyoreta Emilia: la filla.

A las primeras notas que deixa sentí 'l piano, la atenció es general... al menos ho sembla.

Lo jove, comensa ab una veu de color de pressech y acaba ab un gall. N' obstant reb. una *explosió* de aplausos. ¡Pobret! no veu que se 'l rifan com un ramillete en día de Nadal!

Aixís segueix poch mes ó menos lo programa, fins que s' obren las portas del bufet.

Llavors si que l' éxit es de debó.

Frente per frente del gran saló se 'n presenta un altre no menos elegant. Una artística taula en forma de *ferradura*, cubierta de tota mena de fruytas, dulces, vins, licors, puros, etc.; es lo motiu de una fingida sorpresa. Fingida puig que los convidats ja *estranyavan* sa tardansa.

En breus moments, la taula es poch menos que invadida. Ja s' ha acabat l'enrahonar; la boca te altre feyna. Després prenen turno las butxacas... Allí hi van á parar paquets plens de puros, dulces sechs y devegadas fins alguna ampolla de champagne sot la gella.

Deixém uns moments lo llum y la vida... tombém full.

* *

A pochos passos de la casa dels senyors de Riera, s' hi atura un cotxe pintat tot de negre, sens altre senyal que 'l del cristianisme.

De dins de son cupé surten dos homes, y entran en un rústich y estret portal, apareixent al poch rato silenciosos, sostenint en sos brassos, un bulto que tiran al fons del cotxe.

Es lo cadavre d' un home, un ser que pertenyia á l' últim esglahó de la escala social, un ser despreciat, que ha mort en la mes espantosa miseria, sens altre consol que la indiferencia de sos *germans*.

De sobte, algunas rialladas interrompeixen lo silenci d' aquell trist quadro. Son los convidats que surten de la festa.

Lo cotxe empen vertiginosa carrera, tal volta per no ser vist, ó avergonyit, emportantsen un recort de ingratitude, envers lo camp de la igualtat...

R. ROCAVERT.

JUDIGIS TEMERARIS.

(PRIMER)

Per molts, l' Absolutisme (ab los séus actes comesos per instint ó per manía) es sinónim, crech jo, de la Anarquia; Una y altre, per molts, son casi exactes: (Vull dir l' Absolutisme d' avuy día y la Anarquia d' ara; aném á pactes).

Si ab un Estat anárquich nó hi vull tractes, ab Guberns absoluts nó hi tractaria... (Vull dir que no sé pas si 'l sé anarquista es més *digne* que 'l ser absolutista).

(DARRER)

Dels Guberns, dits monárquichs, tinch formada una idea bastant embolicada:

per mí, la Monarquia es una troca que perque-puga ser ben capdellada ha de ser, lo que 's diu, ben embullada... Qui la aguanta té feyna, si bé poca; més ne té qui capdella quan li toca... ¡Com que 'l fil de la troca es plé de nusos formats pe 'l poch cuydado y molts abusos de qui 'l donal...

Y aixó prou durará fins que (¡naturalment!) s' acabarà; que será quan á qui capdella, á n' *Ell*, li caygui plé de nusos lo capdell; y d' aguantar la troca *Ella* ben tipa, la deixi embolicada... y *toqui pipa*.

PEPET DEL CARRIL.

OFICINAS D' HIGIENE

VISITA IMPREVISTA

—¡Ay mare!

CRIA CORBS...

Com se diverteix lo nanu.

Calla marrech que m' aixordas.

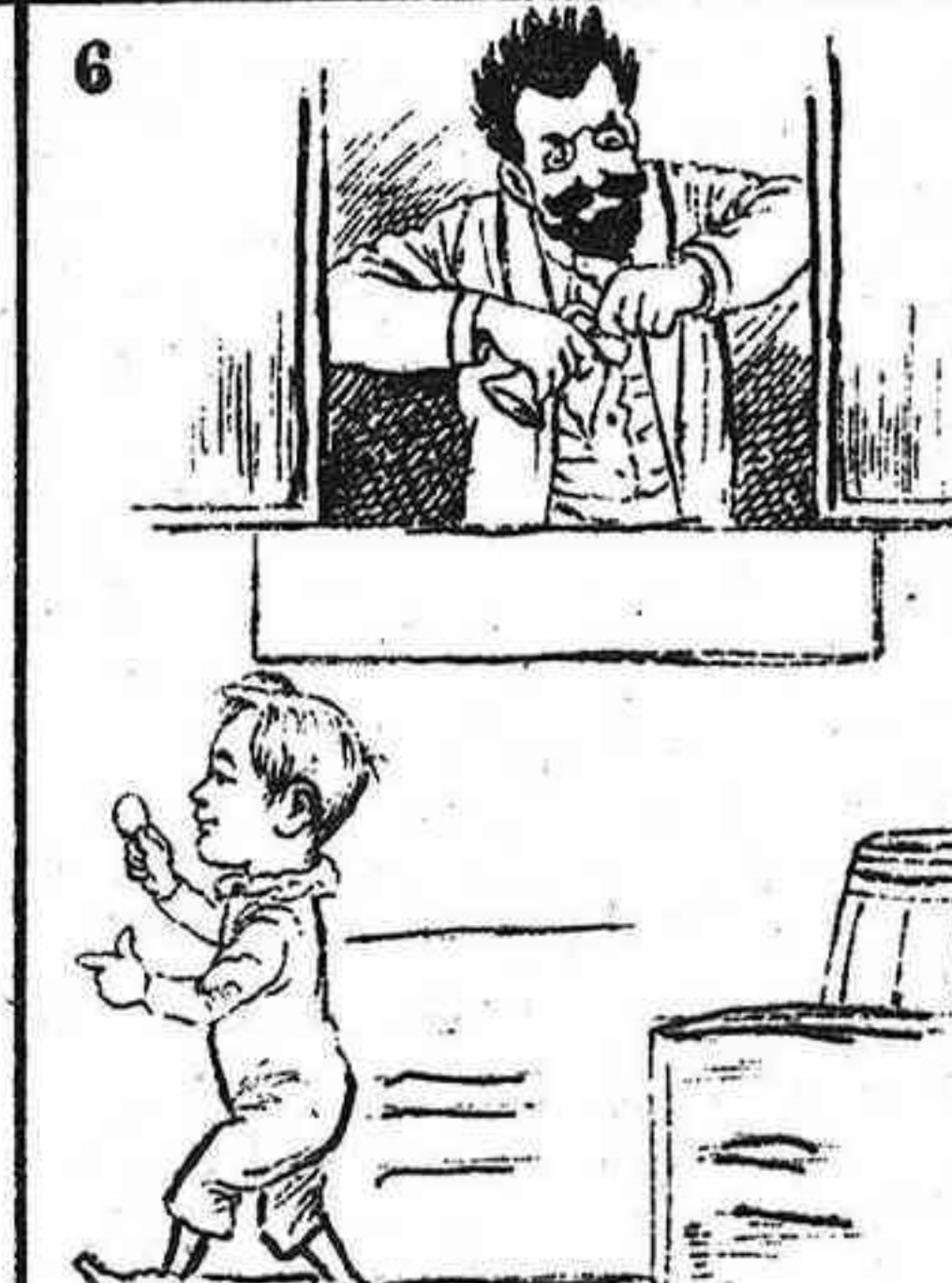
Mira, ves á un altre puesto.

Pero que fa aquest xicot.

Mira si 'm donas la trompeia te daré una pesseta.

—Are, no sonarás mes
—Re-noy una pezeta.

Donguiz una pezeta de trompetaz.

¡Cristo ¡quina pasterada!

QUAN LA CARN ES DE 'L LLOP...

OT ser qu' aquest proverbi no cápiga en l' assumpto que vaig á explicar als meus lectors, pero jo no voldria pas ser del Sr. Magí encare que 'm promettessin tot lo que pot embutxacarse un membre de la Comissió de Consums ab mitj any d' exercir lo cárrech, y lo mateix senyor Magí crech que donaria la meytat de la seva fortuna pera poder treure 'l núvoi que's va extendre en lo cel de la seva felicitat á las pocas horas d' haver pres estat en lo camaril de la Mercé lo mateix día de sant Corneli, á las deu del dematí.

Però casarse lo día de sant Corneli!... Casi es voler desafiar á la Providencia... y quan lo matrimoni está concertat entre D. Magí Massacuyt, de xexanta anys, y la hermosa Elvireta Farigola, de dissét, es encare un disbarat mes garrafal.

D. Magí diu que no va saber que havés sigut lo día dedicat á aquell sant, lo en que va pendre estat, fins dos mesos després y encara per una coincidencia.

Ànèm al grà.

Aveyám si vostés son de la meva opinió de que lo llop va fer lo paquet.

D. Magí estava bojament enamorat á pesar de la seva edat avansada, de la filla d' un seu amich, hermosa com una Fornarina y graciosa y vivaratxa com una mustela.

La xicota corresponia feya temps á las pretensions d' un gomós, pero gomós esquilat; d' aquells que 's perden de vista y que fan que los marits, per culpa d' ells, tampoch perdin de vista á las sevas costellas.

Lo papá de l' Elvireta que coneixia 'l panyo perque á la seva juventut havia sigut ell mateix, havia dat ordres sérias á la seva filla, que per una orella li entravan y per l' altra li sortian.

Lo papá estava desesperat puig pera vetllar á la seva filla 's veyá obligat á constituirse en constant centinella dels dos amants.

Papá y pretendent ja havían anat un ó dos cops casi á bofetadas, pero 's veyá que l' Enrich, qu' era lo nom del Tenorio, no tenía intenció pas d' aixecar lo siti de la plassa.

Lo Sr. Magí estava enterat d' aquets amoríos, pero li havia entrat tant lo filabarquí del amor, que á pesar d' aixó va resoldre demanar la ma de l' Elvireta. Jo ho crech... ¡qué li va haver dit al futur sogre!

D. Magí era rich, molt rich, y á mes de ser un partit brillant, li rellevava la centinella de deixar-lo en completa llibertat d' anar al café y ahont mes li dongués la gana. La noya, de moment, va oposarhi alguna resistencia, pero després fentli veure lo seu pare que d' aquella unió dependia la felicitat de tots, va fer lo propósit de tancar los ulls y tragarse aquella purga que tant los hi havia de tornar la salut á tots.

Així es, que, encare qu' ab recansa, perque á la xicota li agradava l' Enrich, y encare mes després de compararlo ab qui havia de ser duenyo de la seva existencia, va admetre la *credencial*, y als pochos dias

rebien la *benedicció* en presencia de molts parents y amichs, junt ab la del Enrich, que ho contemplava silencios detrás d' una columna de l' iglesia.

Lo Sr. Magí, que havia fet lo propósit de treure la rata de prop del gat, ja havia pres passatge pera Paris, hont volia quedarshi un parell d' anys, y al sortir de l' iglesia, lo mateix cotxe va durlos á l' estació de Fransa, un de quals administradors, amich del nuvi, li va posar á la disposició, una de las sevas habitacions perque la noya pogués cambiarse lo trajo de ceremonias.

Ya tocava la campana, quan la encare casta parella 's ficava dins d' un cotxe de primera, topantse de cop y volta ab l' Enrich, que en un recó del departament, feya com que dormia.

Lo Sr. Magí va quedar fret; la noya... no sé com debia quedar, pero lo Sr. Magí, fent de tripas *corazón* y no volent demostrar pòr al desvergonyat Tenorio, va acomodar las maletas en lo prestatje y 's va sentar violent y contrariat.

Tot va anar be fins al arribar al Empalme. L' Elvireta tenia gana y no era cosa de que surtis D. Magí á buscar res deixant en lo cotxe la parella.

La sort va acudir á socorre al felís marit, presentantse devant de la portella uua dona venent llonguets y fruytas. D. Magí va respirar; prengué lo qu' havia de menester y 's va sentar de nou á pendre lo refrigeri junt ab sa esposa, mentres l' Enrich ab tota calma va treure del sach de nit llangonissa, vi y demés, menjantsho ab tot silenci.

D. Magí havia sorprés algunas miradas dels antichs aymants y sufria lo que no 's pot dir. Va posarse altra volta lo tren en marxa al mateix temps que al pobre gueto li varen entrar unas violentas ganas de anar á fer las sevas feynas; llavors si que D. Magí va considerarse perdut.

A mes de que no era lògich que s' endugués la seva dona al *retrete*, duya cuantiosos valors á la maleta, que tampoch era prudent deixarlos abandonats.

Passavan las estacions y may venia Port Bou, lloch de llarga espera, parada y fonda, que ho permetia tot. L' estat del Sr. Magí pitxorava de moment; un suhor fret li corria front avall, y los budells roncavan no podent aguantar ja mes la carga.

Lo xiulet de la locomotora va sentirse de nou; y á poch s' aturava lo tren al crit de: *Flassá; cinco minutos*.

Las ganas de *desbotar* del pobre home, havian arribat al seu período álgit, y ja era cosa de saltar ó fer d' *alló* en lo cotxe, cosa molt poch poética per un casat de pocas horas, quan... ¡oh, Providencia! s' obra la portella y entra un capellá; lo Sr. Magí va veure lo cel obert, y exclamant un *ja torno*, salta del vagó ab una lleugeresa impropia dels seus anys y corrent com un desesperat cap al *retrete*, empeny la porta y ¡oh, desditxa! estava ocupada; lo nostre home picava de peus, frenétich, convuls... á poch s' obra la porta, surt un subjecte, entra ell y... rés; lo que 's suposa; pero encare no s' havia ajupit quan lo pito del tren tornava á donar la veu de *¡marxen!*

Per depressa que va anar, al sortir al anden la baluerna estava ja en moviment; crits, protestas, exclamacions.. tot va ser en vá; y á poch lo tren 's perdia en llontanansa, mentres lo pobre home ab las calsas á la ma estava inmóvil al mitj de la via.

¿Qué fer?

Mil pensaments á qual mes extravagant 's varen
atravessar pel cervell del pobre nuvi.

Sense perdre temps, va corre á llogar una tartana,
y pagant á pes d' or, va lograr que lo tartaner anés á
reventa caball, parantse á cada estació pera veure si
havia baixat la seva dona;... rés, la quietut del desert
regnava en totas.

Al mitj de la negrura del seu destí, la figura de
capellá era lo sol ástre d' esperansa que 'l consolava.
Pero ¡ay! al arribar á Figueras 't veu la teula del *astre*
sortint de l' estació; li van caure las alas del cor. Pero
¿qué havia de fer? seguir camí, hasta veure lo re-
sultat de la seva aventura.

Solsament al arribar á Port Bou, va trobar la seva
costella que 's disposava á regressar á Barcelona ab lo
primer tren que baixés.

De las explicacions demanadas á l' Elvireta, va sa-
ber que de Figueras á la última població d' Espanya,

havian viatjat sols l' Enrich y la seva dona.

Ell prou tenia ganas de ferli altres preguntas, ¿pero
qué? Ella havia de dir lo que li convingués.

No va tenir mes remey que quedarse á Port Bou
fins la pujada del tren de l' endemá y seguir á Paris,
hont van estarhi dos anys com tenia pensat.

Lo que mes l' ha fet pensar despres, es que sempre
que ha trobat á l' Enrich pel passeig, se l' ha mirat
clavantseli á riure á las barbas. ¿Qué deurá significar
aquella tossuda rialla del seu rival?

¡Anéu á saberho!

¡Y si es cert alló de que quan la carn es del llop!

Hi ha duptes tan terribles com la realitat...

Ara D. Magí diu que era mil voltas preferible haver
fet pagar la festa á las calsas.

¡Ah!..., ¡jo ho faig! ¡Y haventme casat per Sant Cor-
neli!...

SERRALLONGA.

ROMANSOS Y ROMANSEROS

COPLAS DE FORA Y DE DINS

I

Jo 'm creya que per *romansos*
era l' únich en lo mon,
pero veig que alguns m' afanan
per *romanseros* que son.
No puch llegir un periódich
ni sortí un pás al carré
que no trobi algun *romanso*
y al *romansero* també.

II

L' héroe dels possibilistas
no gosant sortir del cau
va cantant com si fos cego
lo *romanso* de la pau.
Mes l' obrer que 's mor de gana
escampa per totas parts
lo *romanso* de la guerra
contra los polítichs farts.

III

Un insipit periodista
repicant un *Esquellot*
ha publicat un *romanso*
per si vindicarse pot.
Metafórich assegura
que no es *manco* ni *xiflat*
sent cosa que ningú nega
per mil probas que n' ha dat.

IV

Aquell *romansero* estúpit
que li dihuen *No-se-adalt*,
que va vendre tants *romansos*
en lo *Congrés Clerical*.
A escamparse per Valencia
pensa aná un dia d' aquets,
sent molt fácil que l' atipin
de *xufas...* y *cacauets*.

V

Per mes *romansos* que 's fassin
ni per molts que 'n pugan fer
lo que es los *patibularis*

no tenen rahó de ser
per xó los fills de *Lanuza*
sens fer á la lley insult,
han lograt ab sas protestas
de dos sentenciats l' indult.

VI

En la imprenta de la *Higiene*
hi hagut una *filtració*
d' aquells *romansos* que solen
trobar sempre compradó.
Per cada mil que se 'n *tiran*
no 'n contan si no uns siscentos
y 'ls restants son la *gangona*
dels caixistas y aprenents.

VII

Als xiflats de Catalunya
los hi ha pegat lo rampell
de enviar per tot *romansos*
impresos á Sabadell.
Mes com no tenen sortida
per lo seu poch interés
á quinze centims la lliura
los tenen que vendre á pés.

VIII

Lo *Senyor* de los *punts negres*
que es un *romansero* fi
per veura si pesca tontos
romansos treu á desdó,
pero com que per *romansos*
los fills d' Espanya no estem
per mes *romansos* que envihi
ab *romansos* li paguem.

IX

Los *carcundas romanseros*
valentse de la ocasió
braman sens parar *romansos*
del temps de la inquisició.
De *beyatas romanseras*
un aixam prop d' ells s' hi veu
que 'ls hi *deixan* lo *romanso*

si per cás perden 'l seu.

X

Per probar lo *romansero*
qu' es l' actual Ajuntament,
basta dir; que *nou mesos*
cumpliran lo més vinent,
que ab excusas de *llimpiarla*,
ab andamis que fan pó
se conserva presonera
Santa Eularia del Padró.

XI

No 'm recorda en quin *romanso*
vaig llegir, que ab gran rigor
donavan las *dimisorias*
als concejals de la *Cort*
y que á mes de treure 'ls fora
obrant al revés que aquí
als qu' eran culpats ficavan
de potas á la *cangri*.

XII

En lo terme de Tortosa,
de Sant Llatze á Camprodó,
ha sortit un *romansero*
que als llanuts sab fer la pó.
Crehuen qu' es l' *ánima freda*
portant un llansol al cap;
y de trunfas, alls y sebas
sense *romansos* fa 'l *rap*.

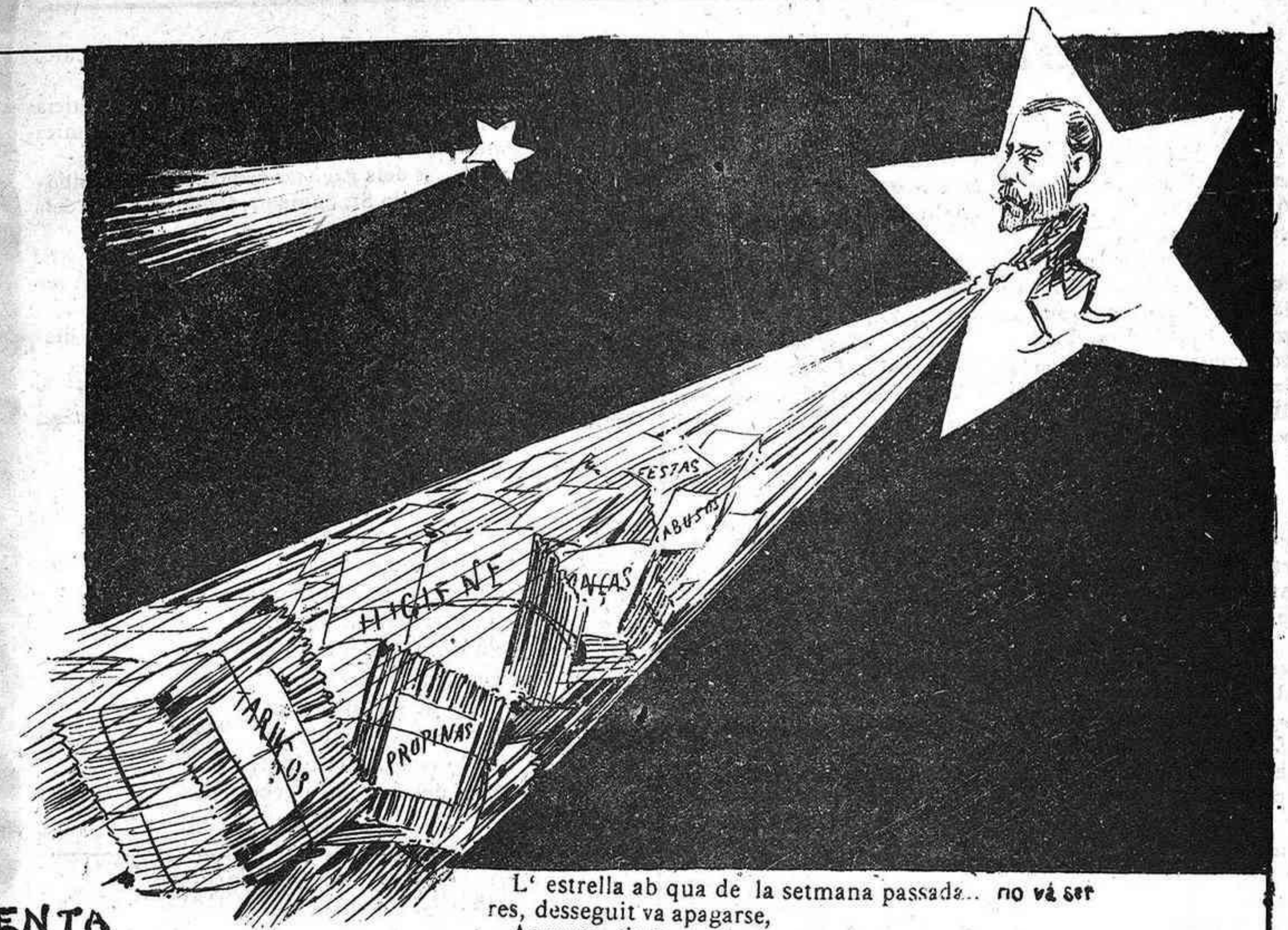
XIII

Lo de repassar los comptes
de lo *rebut y gastat*
molts crehen que son *romansos*
de molt poca utilitat.
Lo cas era que *infraganti*
s' atrapés als delinqüents
pero avuy... que 'ts *romansero*
lector... ¡massa que m' entents!

JOSEPH M.ª CODOLSA.

—¡Ep noys; que 'm comprometeu y se pensarán que busco feyna per la botigal...

L' estrella ab qua de la setmana passada... no vé ser res, desseguit va apagar-se, Aquesta, si; 's veurá mes temps. ¡Oh! ¡si veigessen quina qua porta!!!... ¡llarga llarga!!

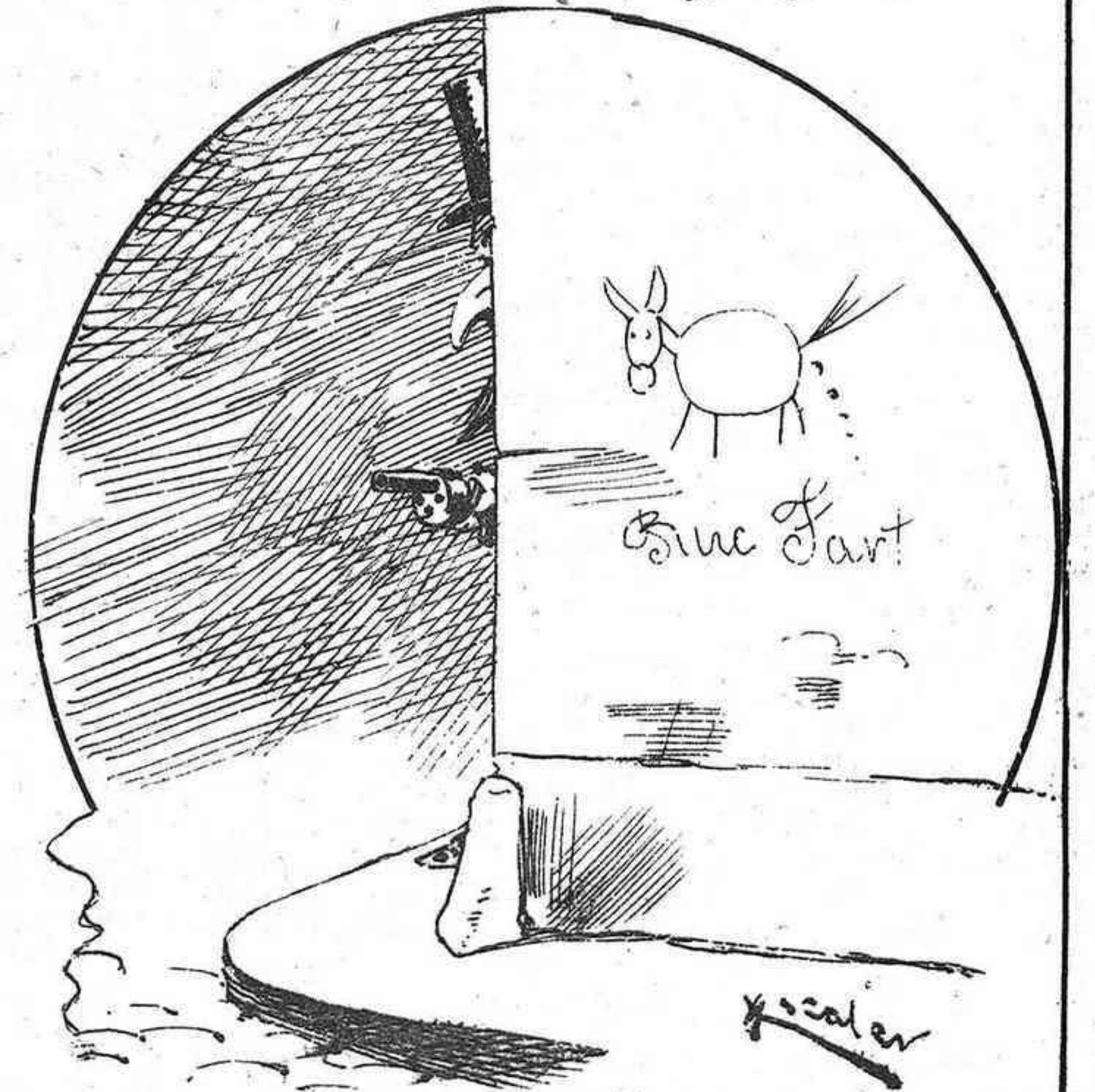
—Apuntador! que 'l paper d' alcalde 'm vé gros, y si no cridas faré cada espifiada que cantara 'l credo...

(EN LO CARRER NOU)

IMPRESA LA PUBLICIDAD.

Imprensa de La Publicidad ¡Aixó es ben clar! L' imprenta es á dins, los diaris surten per las aixetas y... ¡reparteixen La Publicitat á cantis! ¡No es mala ideal!...

—Si passa algú de LA TOMAÑA 'l pelo.

Yocaler

Teatros

PRINCIPAL

Vaja, ¡tòquinla Srs. Calvo y Gimenez! Creguin que de cor los felicitem, puig ab lo *D. Alvaro* 'ns han demostrat que saben trobar lo secret de omplir lo teatro y lograr ovacions delirants.

Ab justicia creyem que dita obra será un filon y que tots los ayments del art dramàtic donarán tribut á alguna de las representacions que 's donguin, ja que es impossible major propietat escènica, en decorat, trajos, atrés, numerosa comparsaria (militarment adiestrada). Lo desempeñyó inmillorable, sobressurtint la Sra. Cobeña, Srs. Cuevas, Díaz y com es de suposar, per partida doble com á actors y directors, lo Srs. Calvo y Gimenez.

NOVETATS

La revista cómica en dos actes *La llanterna màgica*, original del nostre estimat amich lo popular escriptor C. Gumá, estrenada lo dijous de la setmana passada, va alcansar un éxit satistori, especialment lo primer acte qu' es molt superior al segón.

En tota la obra 's descubreix l' ingeni y xiste del autor, y encare que en alguns quadros, los de las eleccions y sessió del Ajuntament, per exemple, en lo referent á detall, s' aparta de la vritat, creyem que d' haver sigut presentada *La llanterna màgica* ab major riquesa de decorat y música, hauria aumentat de molt l' aplauso que li ha tributat lo públich.

Lo desempeñy regular; distingintse lo Srs. Oliva, Mentero y Daroqui.

La orquesta: esgarrifosa. Sr. Giménez: nos sembla que sent vosté l' autor de la música de l' obra, valdría la pena que fes sonar millor al seus músichs, en honor á las orellas del públich.

ROMEA

Pera lo próxim dimars dia 6, está destinat l' estreno de la comedia del Sr. Bordas, *Lo Mohiment Continuo*, y pera lo dia 13, lo del dramet del Sr. Escaler, *Al peu de la Creu*, obras de las que 'n tenim molt bonas noticias.

Lo benefici de la Sra. Parreño resultá espléndit; teatro plé de gom á gom, regalos numerosos y richs y ovació grandiosa. Ja podía quedar ben contenta.

En la passada vuytada lo que ha sobressurtit mes es *L' Esclau*, quals representacions foren suspesas per la mort del jove Sr. P. Sorell, (E. P. D.), que desempeñyava lo protagonista. Aquest hermós drama va ser novament objecte dels aplausos de la concurrència.

Pera demá divendres s' anuncia lo benefici del Sr. Bonaplata ab *El trapero de Madrid*.

La demanda de localitats ha sigut gran; no es difícil preveure l' éxit.

TÍVOLI

Entre *farrigo-farrago* de sarzueletas, *Sobrinos*, *Czardas* y... etc., etc., de tant en tant se resucita *El país de la Olla*, que creyem seria mes a proposit se l' anomenés *La vinya de la casa*, puig á pesar de lo estemporáneas que resultan moltes escenas y de que ab seguritat ni un sol *espanyol* ha deixat de véurela, segueix omplenant lo teatro cada vegada que 's representa.

Sembla que hi ha proposit d' estrenar *El testamento azul*. Dihem sembla, puig ab las entradas que encar logran las obras vellas, hasta trobem innecesari variació de repertori.

CATALUNYA

Si los autores de *El gran capitán* se propossaren ridiculizar la organizació de la cabalgata histórica de Colón en la Cort, satisfets poden quedar, ja que ho lograren ab excés, puig te dita obra una continuïtat de xistes y xascarrillos que fan trencar de riure al ser mes malhumorat que existeixi, pero.. ja som al pero, del mateix modo que massa menjar emba-

fa, lo mateix passa ab *El gran capitán*, que ab tanta ridiculés al acabarse l' acte lo públich se troba fastiguejat.

De las pessas musicals, foren aplaudidas ab molta justicia unas originals coplas corejadas que ab molta vis-còmica cantá lo Sr. Palmada.

Al final, entre siseos dels *paganos* y aplausos de 'ls albotadors ó sia la *claque*, lo Sr. Sanjuan digué los noms dels autors.

La czarina continúa obtenint lo favor del públich y *El monaguillo*, per sa execució menos que regular, ha sigut rebut ab bastant desdeny.

Pera ahir estava anunciat *El novio de su señora* y pera disapte la tan anunciada obra *Retolondrón*.

UN CÒMICH RETIRAT

CONSEQUENCIAS

Estava alegre, trempat,
tot mirantme una paret
d' una casa que han montat,
en un carrer molt estret.
Quan mirant de fit á fit
va venir un tabalot,
ab ayres de ser molt brut
y m' enfonzá 'l ¡Malehit!
á la esquena un bastonot,
que 'm deixá... ¡mitj geperut!

F. AROLAS M.

¡CALENTAS Y GROSSAS!

CALENTAS y grossas! ¡Calentas y grossas!
Aixís pregonava la seva mercancia una dona que sentada en una cantonada del carrer Nou de la Rambla venia castanyas y boniatos. La pobra se trobava exercint un ofici que á mes de donar poch per viure, obliga á aguantar la *capa* á molts enamorats de cantonada. Altres, fan servir també á las castanyas de tapadora per tafanejar lo que res los importa com per exemple D.ª Serafina, que ab la excusa de comprar l' *article calent* s' está dos ó tres horas enrahonant ab la castanyera per criticar á tots los seus vehins. A la Pepa bacallanera lo comprar castanyas li serveix pera enterarse dels que entran y surten de una casa *non sancta* ahont pensa que va á passarhi ratos lo seu marit. L' altre dia, estantse com de costum á la cantonada ab la castanyera y abrigant las mateixas sospitas respecte de si lo seu marit era ó no dintre de la *non sancta* casa no va pogué aguantar las riendas dels gelos y va entrá á la dita casa per posar en clar si lo seu espós li era ó no li era fiel. Després de un minuciós exámen en totas las habitacions y de enterarse de que efectivament lo seu espós no hi era, com també que may hi anava, va retirar-se cap á casa seva quan tot de un cop se sent una morma que li va fer perdre 'l mon de vista y una veu solemnement indignada que li deya:

—¿Pepa de ahont vens ara?

La Pepa vejent que qui li parlava era lo seu marit quedá cortada sense saber que contestar, quan aquell justament enfadat per haver vist sortir d' aquella casa á sa mullé, li atrassa deu ó dotze bofetadas que se sentian desde la Barceloneta, en tant que li deya:

—Mientras vas pensant lo que has de dir ¡ves rebent castanyas!

Y *pim pam* va deixarli la cara tova com un boniato calent.

La castanyera en aquell moment cantava:
¡Calentas y grossas! ¡Calentas y grossas!

MANEL PUIG

FUNDICIÓ «LA LLIGA»

FABRICACIÓ DE CONCEJALS

Ne tindrem de fets pera quan ens en demanin...

Ferrazco

Lo juguét ¡Qui... compra... ma-duixas! del nostre amich Sr. Vilanova promet ser una vinya pera son autor.

Es d' aquells menjars que despertan la gana.

Á mes de la bondat de la obra, l' acaba de fer mes interessant lo magistral desempeyo que li cab.

Durant l' últim quadro sembla talment que al públich li fassin pessigollas.

Al que siga flux de... cert puesto, li aconsellem que no hi vagi.

'S veuria en algun compromís.

En lo Teatro del Circo del carrer de Montserrat arrendat per deu anys s' hi fan algunas importants reparacions.

Lo nou empresari preten despertar l' antich esplendor de dit colisséu en hont hi veurém una gran Companyia infantil dirigida per lo Sr. Bosch y luego la del popular Mestre Cereceda.

També sabém que 's preparan grans balls de Máscaras pera sa corresponent temporada propositantse que siguin de gran resonancia.

La nostra enhorabona.

Pera aquest teatro está pintant lo reputat escenógrafo Sr. Moragas un original teló d' anuncis que ha de cridar poderosament l' atenció del públich.

Lo Sr. Feliu y Codina 'ns ha donat particularment las gracias per lo qu' havém dit en honor de la seva celebrada obra *La Dolores* qu' ab tan just aplauso s' está repretant en lo Teatro de Novetats.

Y consti que á nosaltres ningú 'ns ha pagat cap sopar.

Los joves aficionats de la distingida Societat *Fin de siglo* van posar en escena lo diumenge passat la pessa *Sebas al cap* y 'l divertit monolech de nostre company de redacció D. A. Guasch Tombas *Lo sete sant matrimoni* que fou desempenyat ab molt acert per lo Sr. Giménez.

La concurrencia va quedar molt satisfeta de la funció.

Segons informes, dins de poch dias 's dará un reyal decret pera que passi als Guberns Civils lo servey d' Higiene en totas las provincias.

Malament!.. en aquest pas ningú pagarà sopars pera ser regidor.

Es clar... si casi no hi haurá feyna.

A un subjecte de Mollét que passava lo dilluns per lo carrer de *Palaudarias* al aturarse á contemplar com carregavan un *bloque* á un carro, varen escamotejarli lorellotje.

¡No hi havia pas cap concejal per lli á la voral

¡Ey!... porque n' hi dongués part.

No confonguém los equipatjes.

En un café de S. Marti de Provencals, segons diu un periódich local, un agent de l' Autoritat va rebre la gran pallisa de mans d' un *matón* que havia anat á moure escandol al establiment.

D' aixó casi se 'n pot dir: *A la justicia prender.*

Lo célebre inginyer Mr. *Lesseps* posseeix nada menos que 13 fills, lo major dels quals conta la friolera de 57 anys y 7 lo mes petit.

Ja várem dirho l' altre dia, la naturalesa es molt sábia, Ja sab á qui ha de dar fills, y á qui los ha de negar.

Demanéu al Sr. Gobernador que cas de que estengui las dimisorias al actual Ajuntament, regali á cada concejal un *mico* de la Colecció zoológica.

Será un recort molt gráfich de la seva administració y després de mort l' animal, un bon adorno per sobre la calaixera.

¡Ho farà?

Ha mort á la flor dels seus anys una de las germanas del nostre amich Sr. Prats representant del Teatro Catalunya *Eldorado* á qui acompanyém de cor en son just sentiment.

Ahir dimecres la filantrópica *Colla del Arros* va repartir 900 bonos de 3 lliuras de pa y 2 rals en metálich als pobres.

Aquesta societat ja 'ns te acostumats á aquestos actes qu' ells sots fan la apologia de la agrupació.

Pobre Sr. Alsina! sempre que lo Sr. Roca y Roca te ocasió, li retreú la boyna.

De totas maneras li val mes aixó que no pas que 'l desafihi.

¡Alló fora horrorós!

Comparació

A tota altiva gallina,
sempre 'l gall la fá callar.
La dona per ser divina
deu la gallina imitar.

JOSEPH O. MOLGOSA.

LITOGRAFIA BARCELONESA

DE

Ribera y Estany

5, Sant Ramón, 5. = Barcelona.

En dit establiment se fan tota classe de impressions desde las mes senzillas á las mes luxosas, ab sorprendenta rapidés y preus inverossímils per lo económichs.

Tarjetas de visita ab cartulina superior.
Gran assortit de cromos de totas classes, propis per' anuncis industrials, programas de ball, menús, etc., etc.

Especialitat en carnets pera Societats.
En preparació elegantíssims dibuixos pera felicitacions propias pera las Pasquas de Nadal.

Veigis la última plana.

Repichs

Los renaixensos han celebrat un' altra reunió contra la administració del actual Ajuntament.

Y si... s' han de nombrá á n'ells, que per xó jo crech que treballan.

Ja veurán allavors ab quin desprendiment y generositat se sacrificarán pel comú.

Qué vol dir comptes de cotxes? pobre Francisquet ja pot plegar. A peu per tot arreu.

Los taberners que vigilin y que donguín lo vi pur, que no hi valdrán anguilas ni congres. L' espedienteitx será un rellotje..., en fi... ni 'l fideuher de *Qui... campra... maduixas* ho faria millor.

Ja veurán... que 'ls nombrin.

A conseqüència de un ull de vellut y demás ganguetas que dias passats á un concurrent del *Eldorado* propiná lo guardia que custodia dit teatro, sabem que nostre batlle l' ha deixat suspés de empleo y sou per durant 15 dias.

Nostre aplauso al Sr. Marti Gofau, ja que tan brillantment fá debutar la vara.

¿Escolti Sr. Sanchez de Toledo?

Ja que lo Sr. Coll y Pujol, aixis com també los municipals y agents d' ordre públich ab molta *sans façon* contemplan diariament los *escándols* de la *claque* en lo teatro *Eldorado* no podria vosté fer sentir lo pés de sa digníssima autoritat ab alguna ordre que creyés convenient.

Miri que seria moltissima la gent que ab aquest acte l' aplaudirían molt

Miris qu' alló sembla una plassa de toros.

Tapadas ab lo vel d' un *prefaci* (que no tapa rés,) lo Sr. Gumá en la seva *Llanterna màgica*, que se representa en lo teatro de Novetats, presenta unas escenas municipals capassas de fer tornar rojos á tots los regidors haguts y per haver.

Rés, es lo que vèssa de *L' Esquella de la Torratxa*.

Vaja, que las logri per la part que li toca.

Sembla que de resultas d' algunas de las nostras *banderillas* clavadas sense cap mala intenció, (no s' hi val á riure,) algun *confrare* tracta de *suicidarnos*.

No juguém, que nosaltres 'n tenim de fills, y los motllos ab molt bon estat, gracias á Deu.

Dias passats y quan menos ho somniavan va presentarse lo may prou ponderát Sr. Sanchez de Toledo á las oficinas d' Higiene donant la sorpresa H al personal, que ab tot debia pensar menos ab aquella visita.

Sembla que dit Sr. va trobar l' *orquestra* algo desafinada y músich diu que va haverhi que abans de la visita dava el *ré bemol* y després lo cambiava per lo *fá de cos*.

Segons com, no n' hi havia per menos.

Enteneume.

(PARODIA)

Contan d' un, qu' una vegada pregonant moralitat concejal fou proclamat per la gent d' ell embaucada. N' hi haurá cap—!vatuanada;—deya un día—que com jo cumpleixi la obligació que 'l poble aixis me confía, y entretant se divertía onplenánt ben bé 'l sarró.

BALDIRI LLANGONISSA.

Secció Regiliosa

SANT DEL DIA:

Lo Beato Municipi

Gran funció en la Iglesia de la *Verge de la Lliga*. Predicará lo Reverent pare *Permanyer* sobre la vida y miracles del Sant.

Lo predicador anirá cubert d' una corassa per lli-brarse dels tiros de pistola ó de las burxadas de fila-barquf.

S' hi ha d' entrar ab la boyna treta.

Novenari á Sant Dimas (Lo bon lladre) en los *Agonitzants* per una colla de *regiradors* que desitjan surtir.

EPÍGRAMAS

Era tan gandul en Mas
que quan algun la pegava
may la pallisa tornava
per no haver d' aixecá 'l bras.

Es tan ploraner l' Anton
que está casat ab la Flora
que diu que fins va plorá
quan se li morí la sogra.

J. CREUS PALOMA.

CORRESPONDENCIA

P. Colomer: Un altre cop no 's deixi carregar. De lo d' avuy anirá *T' hi veig á tu*.

Salvador Bonavía: ¿Que vol que menjem quías de pansa? Anirá: J. Miralles, S. Bonavía, P. Cullerayre, B. Llango-nissa, J. O. M., J. B. C., Joseph Reig, J. Oromí, J. T. R., Manel del Tranvia, A. Casademunt, Guillem Torres, Joan Mallol, Florencio Rimalla.

Pastrana, deixi está als *regiradors* si no vol morir de *mala mort*.—J. Arolas, tot menos *A un jugador*.—J. Romero, no mes l' epígrama y encare arreglat—A. Punsola, cantarellas.

AVIS IMPORTANT

Desitjant á fi d' any fer una plana central de retratos de tots los nostres colaboradors, los hi supliquém la remissió de las sevas fotografias. Los que no las tingan, poden anar á la galeria del Sr. *Ferrepiere*, *Pelayo 10*, ab qui hem fet una combinació perque los resultin arregladas de preu. Han de cuytar.

LA TOMASA

PERIÓDICH FESTIU, IL-LUSTRAT Y LITERARI

...~*~*~*...

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Espanya y Portugal, trimestre.	1'50 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, id.	2 »
Extranger, id.	2'50 »
Número corrent.	0'10 »
» atrassat.	0'20 »

NOTA.—Tota reclamació podrá dirigirse á la Administració y Redacció del periódich, carrer de Sant Ramón, número 5.—LITOGRAFIA DE RIBERA Y ESTANY.

Lit. Barcelonesa, Sant Ramón, 5—Barcelona.

ROBA BRUTA

—Crech que á la Higiene tu no hi estavas inscrita?...
—Pero... pagava.

PERA LAS PRÓXIMAS PASQUAS DE NADAL

s' está confeccionant un notable assortit de TARJETAS-CROMO propias pera felicitacions de

Serenos, Vigilants, Mossos de Café, Perruquerías, Fondas, Carters, Repartidors, Forners, Lampistas, Sabaters, Manyans, Carboners, Escombriayres, etc., etc.,

en la sens rival LITOGRAFIA BARCELONESA de Ribera y Estany, situada en lo carrer de SANT RAMON, NÚM. 5.

PREUS SENS COMPETENCIA

COLEGIO UNIVERSAL

DE 1.ª Y 2.ª ENSEÑANZA — ESPECIAL PARA LENGUAS,

Calle Ancha, número 59 (Edificio «Niu Guerrer»).

Clases de Francés, Inglés, Italiano, Griego y expresa de Alemán para alumnos de *Medicina*, por el eminente linguista

Sr. RAGAZZONI

Los prodigiosos resultados obtenidos el curso anterior, son hoy la admiración de sus numerosos discípulos, preparados los más en pocos meses con supresión de Gramáticas.